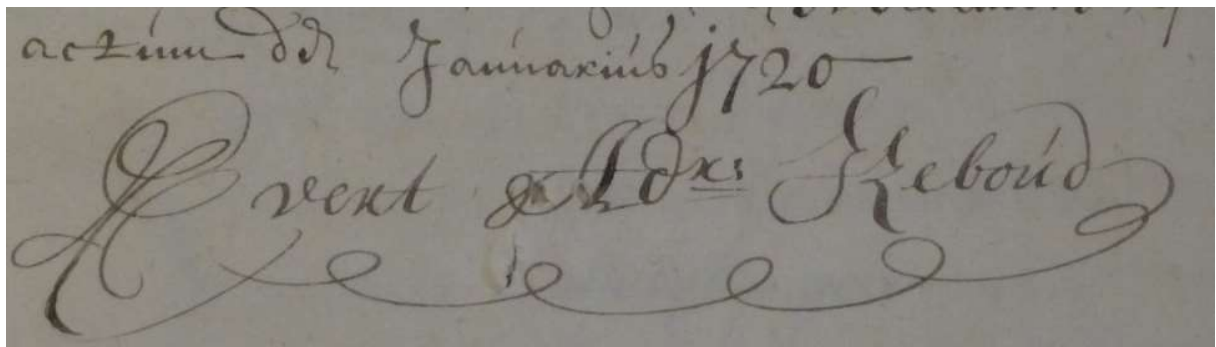

De kinderen van de schoolmeester

Een familieverhaal uit Walcheren, over de familie Izeboud

Peter Izeboud

Deel 1,

versie 1, november 2019

versie 2, maart 2023 (grondbezit toegevoegd, par 1.5)

Inleiding en verantwoording van bronnen

Sinds de digitalisering van de archieven hand over hand toeneemt, ben ik een frequent bezoeker van het Zeeuws Archief, en meer specifiek van de site Zeeuwsgezocht.nl. De ontdekking van mijn voorgeslacht is uitermate boeiend en een leuke hobby bovendien. Bezoeken aan het Zeeuws archief zijn door de afstand helaas niet zo frequent als ik wel zou willen, maar de verdergaande ontsluiting van bronnen op Internet maken het doenlijk om op afstand genealogie te bedrijven en slechts af en toe het Zeeuws archief in te duiken.

Ik heb meerdere verzamelingen aangelegd van familiegegevens, maar er is te weinig tijd om alles structureel te ordenen. Zodoende ontstond het idee om een verhaal te vertellen, in plaats van een gestructureerde stamboom te maken. Een ultieme poging om me te beperken door een verhaal te vertellen over een vader en zijn kinderen. En het daarbij te laten, omdat ik dan al snel 130 jaar besla.

Maar ja, al schrijvende en beschrijvende, ontstond toch de behoefte om meer te schrijven dan alleen het onderwerp van deze bijdrage. Dus, lezer, ik stel u meer publicaties in het vooruitzicht. Zowel in de periode na dit onderdeel dat 1695-1823 beslaat, als daarvoor. En tevens een onderzoek in den brede. Want de achternaam Izeboud komt in meerdere variaties ook elders in Nederland voor. Waar komen die dan vandaan ?

Enigszins arbitrair kies ik nu dan voor het leven van Evert Adriaanszoon Izeboud (1695-1753) en zijn vele kinderen. Deze voorvader kwam ik snel op het spoor omdat hij in de archieven sporen heeft achtergelaten, als schoolmeester en voorzanger in Meliskerke. De rekeningen voor zijn werkzaamheden zijn nog in de archieven te vinden, met zijn zwierige handtekening eronder. Ik heb veel later van de archivaris van Zierikzee, Huib Uil, nadere informatie ontvangen, die voortkwam uit zijn onderzoek naar onderwijs en onderwijsgegenden in Zeeland.

Ik beperk me tot hem en zijn kinderen ook vanwege een andere reden. Naarmate de burgerlijke stand beter georganiseerd raakt, maar de schrijfwijze van mijn achternaam geenszins, zijn meer personen van het voorgeslacht te vinden. Maar door de vernoeming van kinderen naar ooms, tantes, broers, zussen, wordt het lastiger om ze uit elkaar te houden. Zo zijn er meerdere Leuntje Evertsen Izeboud, om over Evert Evertsen Izeboud maar niet te spreken.

Evert Adriaanszoon trouwde naar de gewoonte in die tijd meerdere keren. Veel vrouwen overleden in het kraambed. Zijn kinderschaar is groot. Ondanks alle variaties in de spelling van onze achternaam, hanteer ik consequent de huidige spelling, Izeboud. Ik heb het Zeeuws Archief erop gewezen dat de ondertekening vaak op deze wijze gebeurt, terwijl de ambtenaar er een variant van maakt. Helaas wordt de ambtenaar gevolgd en niet degene die ondertekent.

Dit boek is een verhaal, opgebouwd uit gegevens die uit archieven naar voren komen. Dat doe ik voor de vrije vorm ik laat dus een gedetailleerde bronvermelding achterwege. Het is geen wetenschappelijke studie. Dit verhaal is geschreven in 2019, 300 jaar nadat Evert Adriaanszoon Izeboud voor de tweede keer in het huwelijk trad.

Maar de historicus in mij verlangt toch wel enige systematische beschrijving van de gebruikte

bronnen. Allereerst is daar de informatie van het Zeeuws Archief, meer specifiek de onlangs aangepast site zeeuwengezocht.nl. Deze site bevat ook vele scans van de oorspronkelijke akten, die vaak meer informatie bevat dan in de index van zeeuwengezocht is opgenomen.

De beschreven periode is een periode voor de invoering van de burgerlijke stand in Nederland. dat betekent dat ik naast het internet ook vee gebruik heb gemaakt van kerkelijke archieven in het Zeeuws archieven. De zogeheten Doop- Trouw- en Begraafregisters (DTB) zijn bovendien in te zien via de website familysearch.org. De registers daarvan zijn te vinden op www.genver.nl.

Veel bezoeken aan het Zeeuws archief heb ik gebracht om originele akten in te zien. Dat betrof dan akten van trouwgeld, successierecht, weeskamerarchieven, schepenakten en vooral huwelijks bijlagen die vlak na de invoering van de burgerlijke stand geleverd moesten worden. Een aantal details van genomen foto's heb ik de tekst ingevoegd om het geheel wat te verluchten.

Zwolle, 2019

Peter Izeboud(1962-), zoon van

Evert Izeboud (1926-2006), zoon van

Evert Izeboud (1891 - 1978), zoon van

Pieter Izeboud (1864- 1936), zoon van

Evert Adriaansz. Izeboud (1832-1896), zoon van

Adriaan Evertsz. Izeboud (1800-1888), zoon van

Evert Adriaansz. Izeboud (1754-1826), zoon van

Adriaan Evertsz. Izeboud (1721 - 1805), zoon van

Evert Adriaanszoon Izeboud (1695-1753), schoolmeester en voorzanger te Meliskerke

Inhoud

Inleiding en verantwoording van bronnen.....	2
Hoofdstuk 1: Evert Adriaanszoon Izeboud (1695 - 16-01-1753) 1.1 Een moeilijke start (1695).....	6
1.2 Een sterke vrouw (Sara Joos)	6
1.3 Huwelijken en carrière	6
1.4 Salaris	9
1.5 De band met de familie.	9
1.6 Overlijden en opvolging.....	10
1.7 De kinderen van de schoolmeester.....	11
1.7.1 Inleiding	11
1.7.2 Opsomming	12
2. De kinderen van de schoolmeester.....	14
2.1 Adriaan Evertsz Izeboud (26-05-1721, overleden 1805).....	14
2.1.1 Beroep	14
2.1.2 Conflict met de kerkenraad	15
2.1.3 Debora Marannis.....	17
2.1.4 Kinderen	18
2.2 Jan Evertsz Izeboud (19-12-1723 - voor 1816).....	19
2.3 Leuntje Evertsz Izeboud (1733-?)	20
2.4 Pieternelle Evertsz Izeboud (1735-)	20
2.5 Pieter Evertsz Izeboud(1736 - 1814)	20
2.6 Willemijntje Evertsdr Izeboud (22-02-1738 - 1796 ?)	21
2.7 Evert Evertsz Izeboud(1740- 16-01-1809).....	22
2.7.1 Familie en gezin	22
2.7.2 Maatschappelijk handelen	23
2.8 Abraham Evertszoon Izeboud (20-12-1744 - 06-12-1800).....	23
2.8.1 Familie en gezin	23
2.8.2. Maatschappelijk handelen	24
2.9 Izaak Evertsen Izeboud (21-03-1748 - ?)	24
2.10 Daniel Evertszoon Izeboud(18-06-1752 - 02-05-1823)	25
2.10.1 Huwelijken en gezin	26
2.10.2 Optreden in de maatschappij.....	27
3. Synopsis.....	28
3.1 De spelling van de achternaam	28

3.2 Hoe rijk waren de kinderen?	28
---------------------------------------	----

Hoofdstuk 1: Evert Adriaanszoon Izeboud (1695 - 16-01-1753)

1.1 Een moeilijke start (1695)

We weten vrij nauwkeurig wanneer deze stamvader geboren is. Dat komt omdat zijn vader vlak na zijn geboorte overleden is. Het gebruik was toen dat de halfwees een voogd kreeg (de moeder alleen was toen niet voldoende) en dat er afspraken werden gemaakt met de heren weesmeesters. De afspraken zijn op schrift gesteld en nog terug te vinden in het Zeeuws Archief.

Eerst moest de voogd worden geïnstalleerd. Dat geeft dan ook direct inzicht in de familierelaties, aangezien zijn oom de voogd werd.

Op heden, den 23e september 1695, heeft Reijert Evertsz
als oom van de wees van Adriaan Evertsz, genaamd Evert Adriaansz,
in handen van schout en schepenen gedaan de behoorlijke eed,
als voogd van desselve weese, oud 7 maanden, hij belovende...

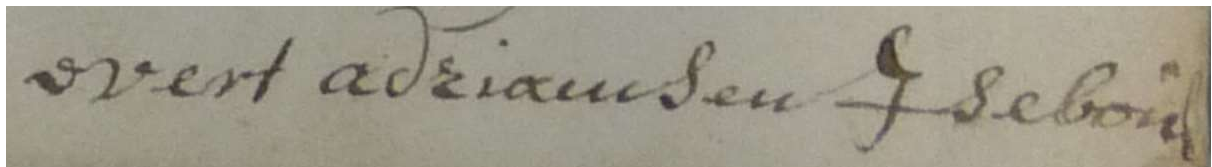
Dit leert ons een paar dingen naast de zekerheid dat zijn geboortejaar 1695 geweest is. Zijn vader had een broer, die als voogd op zou treden en zijn grootvader heette net zoals de jonge spruit Evert .

1.2 Een sterke vrouw (Sara Joos)

De acte gaat verder en wordt ondertekend door zijn moeder, Sara Joos of Joosse . Deze vrouw komen wij later in het leven van haar zoon nog regelmatig tegen. De weesacte die tussen de weesmeesters en haar gesloten wordt, is naar het gebruik van die tijd. De weesmeesters hadden er geen belang bij wezen ten laste van de diaconie te onderhouden en een beroep te leren. In de acte wordt daarom afgesproken dat de moeder in het bezit blijft van alle goederen van haar overleden echtgenoot, in ruil waarvoor zij haar zoon zal opvoeden, zal leren te lezen en te schrijven en een beroep zal leren. De onderhoudsplicht duurt tot aan zijn huwelijk of tot zijn 25e jaar.

Ook het laatste deel van de acte is interessant. In 1716 volgt een krabbel van Evert Adriaansz onder de acte waarin hij verklaart dat de aan de verplichtingen waren voldaan en dat daarmee de weeskamer van zijn plichten is ontslagen.

Zijn ondertekening is eveneens erg boeiend, het is de eerste keer dat we de achternaam Izeboud op papier aantreffen. weliswaar nog met een s, maar verder gelijk aan de huidige spelling. De s wordt al snel vervangen door een z.

1.3 Huwelijken en carrière

De vraag is waarom Evert op 21 jarige leeftijd al de weeskamer van verplichtingen onthief. De meest voor de hand liggende verklaring is een huwelijk. Uit de Doop- Trouw en Begraaf-registers (verder DTB) van Meliskerke vinden we een huwelijk in 1719. In het trouwboek staat:

Den 13e Meije 1719 sijn tot Meliskerke in ondertrouw opgenomen de volgende personen: Evert

Adriaansen Isebout, weduwnaar van Neeltje Simons Meeuwse, schoolmeester in Meliskerke met Wouterina Jans, jongedochter van Meliskerke. Getuigen van de bruidegom Gilles Geldhof en Sara Joos, sijnde vader en moeder. Van de bruid Jannes Woutersen en Cathelijntje Geldhof des selfs vader en moeder.

Uit deze vermelding blijkt dat Evert op zijn 24e al weduwnaar was. Zijn eerste vrouw Neeltje was al gestorven, mogelijk in het kraambed. En ook dat hij schoolmeester was. Zijn carrière was al eerder begonnen (zie hieronder). Ook blijkt hieruit dat zijn moeder hertrouwd was. Wanneer dat is geweest is niet te achterhalen.

Als Cathelijntje en Gilles broer en zus geweest zijn, dan trouwt Evert met een (stief-) nicht. Misschien was een schoolmeester wel een aantrekkelijke partner.

Uit het meesterwerk van Huib Uil *De scholen syn planthoven van de gemeente* leren we dat Evert deze positie in 1718 verwierf na het overlijden van zijn voorganger, Willem Bonse. In de rekeningen die in dat jaar betaald worden, blijkt dat hij daarbij ook was aangesteld als voorlezer en voorzanger van de gemeente in Meliskerke. De combinatie schoolmeester - voorzanger was gebruikelijk. Of iemand voldoende capabel was voor de functie werd door de classis onderzocht, geheel volgens de Zeeuwse schoolorde van 1583. Hoe hij tot de aanstelling in zijn onderhoud heeft voorzien, is niet te achterhalen.

Het huwelijk met Wouterina Jans was een vruchtbaar huwelijk, maar lang niet alle kinderen bereikten de volwassenheid. Tussen 1719 en 1732 vinden we zes kinderen terug, waarvan er zeker één voortijdig overlijdt, omdat zijn naam ook aan een volgend kind wordt gegeven.

In april 1732 overlijdt Wouterina Jans bij de geboorte van dochter Caterina. Naar de gewoonte van die tijd trouwt Evert snel opnieuw, nu met Leuntje Pietersdochter Minderhout, afkomstig uit Westkapelle. De kinderschaar wordt snel uitgebreid, van dochter Leuntje in 1733 tot een tweeling in 1752, Daniël en Clara. Meer informatie over zijn kinderen in het vervolg van dit verhaal.

Gedurende zijn hele leven blijft Evert voorzanger en schoolmeester in Meliskerke. Maar dat heeft wel sporen achtergelaten in archieven en de notulen van de kerkenraad. Hieronder een kort overzicht wat hem in zijn werkzaam leven overkomen is.

1719 – Evert Adriaansen Isebout ‘wegens spelen’ voor ditmaal afgehouden van het avondmaal. In november 1719 wordt de jonge schoolmeester aangeklaagd en hij verdedigt zich met succes. Susannetje Pieters verklaart desgevraagd voor de kerkenraad dat zij schoolmeester Evert Adriaansen Isebout ten onrechte ervan beschuldigd heeft haar aangetast te hebben en hem onschuldig verklaard. Isebout had de zaak aanhangig gemaakt.

Niet alleen Evert leren wij kennen uit de notulen van de kerkenraad. In 1720 worden de vrouw van Pieter Cornelissen en de schoolmeestersvrouw, die woorden met elkaar hadden gehad, met elkaar verzoend.

Zou Evert een opvliegend mens zijn geweest ? In augustus 1722 hebben zes personen waaronder Evert Adriaansen Isebout zware woorden met elkaar gehad. Na een week zijn vier van de zes, waaronder Evert met elkaar verzoend.

In 1725 is het opnieuw raak. Er volgt nader onderzoek naar de schoolmeester, 'die van seer groote stukken beschuldigt wierd'. Gedurende het onderzoek mag hij geen deel nemen aan het avondmaal. Maar nadat de aantijgingen onwaar bevonden werden, wordt hij, na spijt te hebben betuigd van ergerlijke woorden, weer toegelaten tot het avondmaal.

Misschien begon het te kriebelen, dat gedoe in Meliskerke. In 1725 vinden we hem terug als sollicitant in Cadzand. Dat is opmerkelijk. Cadzand ligt in Zeeuws Vlaanderen. Waarom die kant uit en niet elders op Walcheren? Misschien omdat in deze streek ook personen met zijn achternaam wonen. Er is nog geen relatie gevonden in de archieven. Dit is een thema voor een volgend verhaal. Misschien om meer inkomsten te verwerven. Cadzand lag in een grensgebied en het was moeilijker mensen daar naar toe te halen. Dus was het loon hoger. Overigens verwerft Evert deze positie niet.

Dan lijkt het even rustig. Maar in 1734 is het weer raak. Evert is dan al getrouwd met Leuntje Minderhout. In november 1734 worden twee vrouwen, Tanneken Jans en Matje Hubregts, aangesproken omdat zij de kerkelijke gemeente in verlegenheid hebben gebracht door groot geweld te maken aan het huis van de schoolmeester met schelden, lasteren en vloeken.

In deze maand wordt ook Leuntje Minderhout, vrouw van de schoolmeester, aangesproken. Zij is dronken geweest. De kerkenraad besluit haar aan te spreken en dit te onderzoeken. Zij ontkende hoewel het zeker was dat zij gebrakt en gespogen had. Haar aangeraden af te blijven van het avondmaal hetgeen zij beiden (man en vrouw) beloofden te zullen doen.

In december 1734 verschijnen Tanneken Jansen en Matje Hubregts voor de kerkenraad. Zij verklaren over de schoolmeester: 'eens een dief, altijd een dief, want de kiste is opengebroken en goed daar uijt gehaald'. Zij weten echter niet wie dat gedaan had, maar verklaren dat het de schoolmeester, zijn vrouw of zijn kinderen, geweest moet zijn. Beiden worden afgehouden van het avondmaal. De schoolmeester wordt vervolgens gehoord, hem wordt gevraagd zich van die blaam te zuiveren en ook hij zal zich afhouden van het avondmaal.

De zaak komt opnieuw aan de orde in maart 1735. Tanneken Jans en Matje Hubregts willen wel hun leedwezen betonen over hetgeen is voorgevallen maar zijn niet bereid de schoolmeester voor een eerlijk man te verklaren. Beiden zeggen desgevraagd met een oprecht gemoed te kunnen deelnemen aan het avondmaal waarop ze zijn toegelaten. Ook de meester verklaart hetzelfde.

Gedurende deze zaak heeft de kerkenraad nog meer te stellen met de schoolmeester. In februari 1735 heeft de schoolmeester ruzie gehad in de herberg. Hij en zijn vrouw moeten voor de consistorie komen. In de komende maanden tonen beiden leedwezen over het voorgevallene en worden weer toegelaten tot het avondmaal.

In het najaar van 1735 is het opnieuw mis. In augustus besluit de kerkenraad Evert aan te spreken op zijn gedrag. In september wordt hij erop gewezen dat hij zich in de afgelopen drie maanden niet wel heeft gedragen zoals laat in de nacht zitten spelen en andere dingen die onordelijk zijn. Over het spelen zegt hij: 'ik mij daar van niet onthouden kan als mij het voorkomt'. Hij krijgt een scherpe

bestrafing en vermaning en het advies zijn leven te beteren , anders volgen er verdere maatregelen. Deze bestraffing en vermaning neemt hij aan en bedankt daarvoor.

Weer verstrijken er enkele jaren. Maar rustig wordt het niet . In augustus 1746 blijkt dat hij bestraft is voor slapen in de kerk. Het heet: 'Omdat mr. Evert Izebout voor 2 sondagen wettig bestraft sijnde over zijn continuele slaapsugt in de kerke dat opentlijk tegengesproken heeft, gebiedende den leeraar voort te gaan in 't prediken; so heeft de kerkeraad hem die anders de ses weken verdient hadde, voor ditmaal gratieusselijk ter voller overtuiging willen behandelen, en hem dese onbeschaamde handelwijs voorstellende daarover bestraffen nadrukkelijk en opwekken tot beteringe.'

Anders gezegd: slapen onder de dienst en dat ontkennen zou tot verdere uitsluiting van het avondmaal moeten leiden, maar de kerkenraad kiest voor een milde behandeling. Dat heeft effect. In september 1746 is Evert overtuigd van de 'grootheit sijner sonde opentlijk in de kerk begaan' . Hij betoont daarover berouw en leedwezen en belooft beterschap. Daarop wordt hij weer toegelaten aan het avondmaal.

1.4 Salaris

Omdat we beschikken over zijn aanstelling en de afrekening bij overlijden, is er een beeld te geven van de verdiensten. Het is - gemeten naar onze maatstaven - opvallend dat de verdienste in 1718 gelijk is aan die in 1753, namelijk 4 pond, 3 schellingen en 4 groten Vlaams per drie maanden. De betalingen werden gedaan uit de opbrengsten van de goederen die tijdens de Opstand waren overgenomen van de roomsen. Er was een rentmeester van deze zogeheten geestelijke goederen, die zorgde voor de uitbetaling. De kwitanties zijn in het Zeeuws archief te vinden.

De rekeneenheid 'ponden Vlaams' kunnen met behulp van hulpmiddelen op internet worden omgezet. We komen dan uit op circa 25 gulden , of 100 gulden per jaar, zowel in 1718 als in 1753. Dit is gelijk aan wat de norm was in Zeeland. Daarnaast konden schoolmeesters hun inkomsten aanvullen met het inschrijfgeld van leerlingen Afhankelijk van wat zij wilden leren, moest per vak een bedrag worden betaald aan de schoolmeester. Ook de verkoop van materialen kon hem iets opleveren en een eventuele bijdrage uit de dorpskas. Uit literatuur is op te maken dat de inkomsten van een schoolmeester gelijk stonden met die van een arbeider.

1.5 De band met de familie.

De vader van Evert Adriaansz, Adriaan Evertsz, was geboren in 1669 en overleden in of vlak voor 1695. De grootouders van vaders zijde waren Evert Adriaansz en Willemijntje Reijers of Reijgers. Zijn grootouders woonden in Gapinge en bij het overlijden van zijn grootvader werd er ook een weesacte opgemaakt. Daarin staat gespecificeerd dat ieder kind geld en een stuk grond krijgt bij meerderjarigheid of trouwen. Meerderjarig werd je in die tijd op je 23^e of 25^e verjaardag. Adriaan Evertsz had dus de meerderjarigheid bereikt en zal in het bezit zijn gekomen van land. Door zijn overlijden zal het land of teruggekomen zijn bij zijn grootmoeder of verkocht zijn. Dat is niet zonder meer uit bronnen te halen.

Wel is heel duidelijk dat Evert Adriaansz in 1718, hij was toen 23 jaar en al getrouwd met zijn eerste vrouw, grond kreeg van zijn grootmoeder. Dat staat te lezen in de overloper van Kleverskerke. Onderstaande is na te lezen op de website arnehistorie.com, waar de overloper van 1672 is

opgenomen. Zijn grootmoeder verkreeg land in 1705. Of zij dat heeft gekocht met het oog op haar kleinzoon is natuurlijk niet meer te achterhalen. Maar wel dat hij dat in 1718 van haar overneemt. Ik citeer van de voornoemde website uit de bijdrage van P.D.Baijens:

Blok 33

4. Cornelis Pieter Lammers DE Pieter Jan Lambrechts w; 2.8

6. Cornelis Pier Lammers DE Pieter Jan Lambrechts z; 1.6

1705: Willemijntje Reijgers, 1718 Evert Adriaanse Izeboud

De Oostwatering op Walcheren was onderverdeeld in blokken die weer in landerijen was verdeeld. In Blok 33 bezat Cornelis Pieter Lammers grond dat in 1705 naar Willemijntje Reijgers is gegaan en daarna naar haar kleinzoon.

In Blok 33 waren nog meer stukken land waar dat ook voor geldt:

10. Cornelis Pieter Lammers DE Pieter Jan Lambrechts 0.200

11. Idem DE eodem o; 0.290

12. Idem DE eodem n; 1.57

1711: Willemijntje Reijgers, Evert Adriaanse 1749.

Blok 34

6. Cornelis Pier Lammers DE Pieter Jan Lammers z; 2.198

7. Idem DE Jan Laurisz. z; 0.272

8. Idem DE Pieter Jan Lammers z; 1.152

Willemijntje Reijgers, vanaf 1718 Evert Adriaanse Izeboud

Onze schoolmeester had dus niet alleen een dubbelfunctie als schoolmeester en voorzanger maar had ook grond in zijn bezit. Dit bezit was gelegen in de buurt van Schellach.

Of Evert betaald heeft voor het land van zijn grootmoeder is niet duidelijk uit de documentatie.

Naast de overloper van Kleverskerke, is er nog een ander grondregister dat online te raadplegen is, dat zijn de namenlijsten, de vergaarboeken. Wie wil weten hoe de relatie tussen overloper en vergaarboek is, leze [de toelichting](#) van het Zeeuws Archief op deze begrippen.

Uit de vergaarboeken blijkt dat Evert Adriaansz Izeboud nog veel meer grond bezat In de jaren 1717 tot en met 1749 komt een opsomming van zijn landbezit. Of hem dat welgesteld heeft gemaakt, is niet te zeggen. Op enig moment bezat hij 20 gemet grond, dat is circa 8 hectare land.

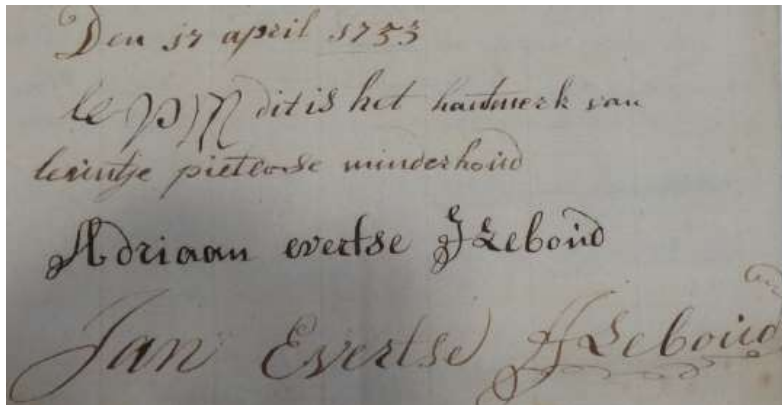
1.6 Overlijden en opvolging

Op 16 januari 1753 overlijdt Evert, 58 jaar oud. Dan is er natuurlijk een probleem , want wie wordt dan voorzanger? Zijn zoon Jan wordt tijdelijk aangesteld als opvolger, maar wordt in oktober vervangen door de permanente opvolger van zijn vader.

Het is niet duidelijk waarom er gekozen wordt voor een andere opvolger dan zoon Jan. Natuurlijk, het vak was niet erfelijk. En Jan was al eerder in de kerkelijke gemeente kandidaat geweest voor

diaken (1748) Maar ook was hij vermaand voor dronkenschap en daarom toegang tot het avondmaal ontzegd (1749). Misschien was de kerkenraad beducht dat de zoon teveel de weg van zijn vader zou opgaan?

We beschikken over de afrekening die zijn weduwe en volwassen zonen krijgen op 17 april 1753. In deze akte wordt zijn weduwe genoemd, Leuntje Pieterse Minderhoud en zijn meerderjarige weesen, Adriaan en Jan. Omdat meerderjarigheid intrad bij 25 jaar, kunnen we dit gebruiken als we over zijn kinderen vertellen. De akte wordt ondertekend. Leuntje kan alleen maar haar initialen schrijven, maar de zonen tekenen voluit, met de naamspelling die Evert al zeker vanaf 1720 volgt:

Den 17 april 1753
Leuntje Pieterse Minderhoud
Adriaan evertse Izeboud
Jan Evertse Izeboud

Leuntje komt nog vaak terug bij de doop van haar kleinkinderen. Zij hertrouwt, maar met wie is niet heel duidelijk. Er zijn twee namen. Wel weten we dat haar jongste zoon Daniel in 1783 delen uit haar boedel koopt. Er staat dan in de akte dat hij koopt 'uit den boedel van zijn moeder Leuntje Minderhout, laatst weduwe van Pieter Jobsen. Zij overleed dus in of voor 1783, maar na 1780, want toen was zij nog doopgetuige.

1.7 De kinderen van de schoolmeester

1.7.1 Inleiding

De kinderen van de schoolmeester staan vermeld in de DTB registers van Meliskerke en andere dorpen. Maar zijn ze dat allemaal? Ik ga er vanuit dat een aantal vermeldingen niet gemaakt zijn, omdat het kind bij de geboorte overleed. Dopen was dan niet aan de orde. In deze periode (eerste helft van de 18e eeuw, Zeeuwse platteland), volgden kinderen elkaar snel op, en als een kind overleed, kreeg het volgende kind van hetzelfde geslacht opnieuw deze naam.

De kinderen van de schoolmeester vallen in een interessante periode. Onder Napoleon werd de burgerlijke stand flink gemoderniseerd. Al die akten zijn nu ook digitaal raadpleegbaar. Dat betekent bijvoorbeeld dat nu met terugwerkende kracht een gezin gereconstrueerd kan worden. Bij de dochter van Jan Evertse Izeboud, die overlijdt in 1816, staan haar ouders vermeld. Daar waar de kerkelijke archieven soms onvolledig zijn, kan zo extra informatie worden gevonden.

Bij de doop waren ook getuigen aanwezig. Dat geeft ook een licht op de verhouding binnen de familie en zijn ook een aanwijzing wie wanneer nog in leven was.

1.7.2 Opsomming

Hieronder volgen de 17 kinderen die gevonden zijn met een doopvermelding. In grijs zijn de kinderen gemarkeerd die of vroegtijdig overleden lijken te zijn of waarvan tot op heden geen nadere vermelding in de archieven gevonden is.

Moeder: Wouterina Jans

Naam	Geboortedatum /Doopdatum	Getuigen
2.1 Adriaan	26-05-1721 / 01-06-1721	
Johannes†	25-10-1722 / 02-11-1722	
2.2 Johannes (Jan)	19-12-1723 / 25-12-1723	Pieter Gilissen Geldhof Neeltje Janse van Oute Catje Wouters (= moeder van Wouterina)
Jacobus	22-11-1728 /28-11-1728	Jacomijntje Geldhof Cornelis Willemsen Wondergem
Zara (Sara)	12-10-1730 /15-10-1730	Gillis Pietersen Geldhof Sara Joos
Caterina	10-04-1732 /13-04-1732	

Van de zes gedoopte kinderen, overlijdt de eerste Johannes in zijn jeugd. We zagen al dat de oudste twee zonen als enige hun handtekening zetten onder de laatste uitbetaling aan Evert. uit latere geboorten leid ik af dat ook Jacobus jong is te komen te overlijden. Over de zonen is meer te vertellen in het volgende hoofdstuk. Over de beide dochters is nog niets naders gevonden.

Zoals gezegd was ook Everts derde huwelijk kinderrijk.

Moeder: Leuntje Pieters Minderhoud

Naam	Geboortedatum /Doopdatum	Getuigen
2.3 Leuntje	08-05-1733 / 10-05-1733	Pieter Adriaansen Minderhout Sara Joos
2.4 Pieternelle	05-10-1735 / 09-10-1735	
2.5 Pieter	1736 OVL 07-07-1814	
2.6 Willemijntje	22-02-1738 / 28-02-1738	Soetje Pieterse de Voogt
2.7 Evert	12-03-1740 / 20-03-1740	
Jacob	20-01-1742 / 28--01-1742	Christiaan van Roeij Caatje Pieterse Minderhout
Gillis	25-09-1743 / 29-09-1743	
2.8 Abraham	20-12-1744 / 26-12-1744	
2.9 Izaak	21-03-1748 / 24-03-1748	Adriaan Evertse Izeboud Pieterrella Pieterse Marandus
2.10 Daniël en Clara (tweeling)	18-06-1752 / 25-06-1752	Sara Joos en Janna Marozze, in plaats van Daniel Engelsdorp en .. Klara de

Naam	Geboortedatum /Doopdatum	Getuigen
		Moor

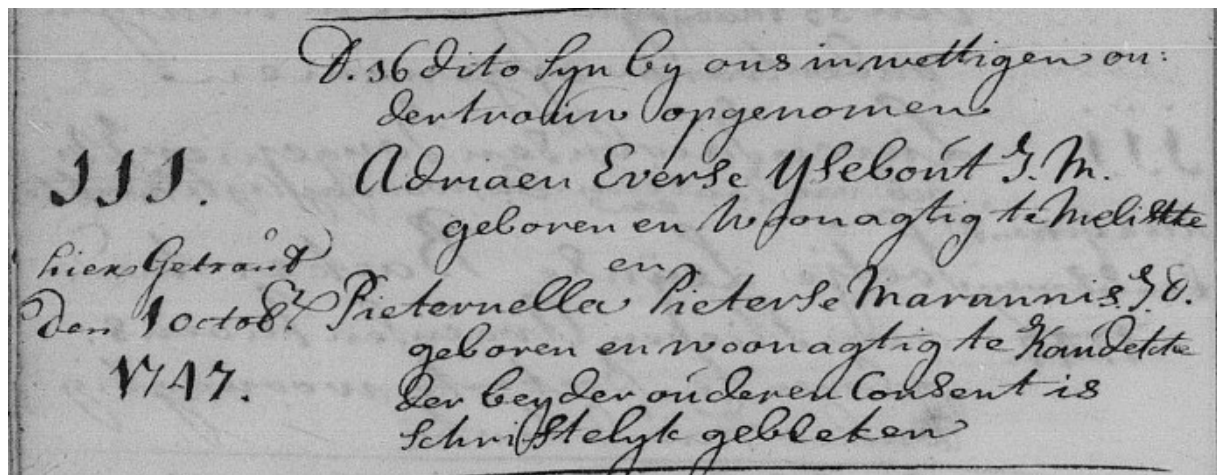
De naamgeving laat zien dat het voorgeslacht vernoemd wordt en naarmate het aantal kinderen toeneemt, niet alleen de moeder, maar ook de vader (Evert). Zijn stiefvader wordt ook vernoemd en tenslotte volgen Bijbelse namen van de aartsvaders en Daniël. Op merkelijk zijn de getuigen bij Izaak, het is zijn oudste broer Adriaan die dan net getrouwd is, verder valt op dat de naam Jacob opnieuw is gebruikt, wat dan tot de conclusie leidt dat de Jacobus uit het tweede huwelijk voor 1742 al is overleden.

Zoals we hieronder zullen zien, is van alle kinderen nadere informatie beschikbaar, met uitzondering van Jacob, Gillis en Clara.

2. De kinderen van de schoolmeester

2.1 Adriaan Evertsz Izeboud (26-05-1721, overleden 1805)

Adriaan heeft zijn geluk niet gezocht in Meliskerke, zoals zijn vader, maar in Koudekerke. Waarom en hoe dat zo gekomen is, is niet te achterhalen. Misschien leefden er familieleden die nou nog niet te identificeren zijn. Wel is uit de DTB-registers van Koudekerke te achterhalen dat hij daar zijn eerste vrouw gevonden heeft, Pieterella Pieterse Marannis. Met zijn huwelijk heeft Adriaan zich in Koudekerke gevestigd.

De 16e dito zijn bij ons in wettigen ondertrouw opgenomen: Adriaen Everse Izeboud, J.M (jongeman) geboren en woonagtig te Meliskerke en Pieterella Pieterse Marannis, J.D (jongedochter) geboren en woonagtig te Koudekerke. Der bejider ouderen consent is schriftelijk gebleken.

In de marge staat:

Hier getrouwt den 1 october 1747.

Over de bruid weten we niet veel. Haar geboortedatum komt voor in een genealogie op Internet als 5 februari 1725. De achternaam Marannis kent meerdere spellingsvormen, wat het zoeken bemoeilijkt. Zij komt voor in de registers van de kerk van Koudekerke met de naam Marannes in 1743 als zij belijdenis doet. Bij haar huwelijk was zij nog minderjarig en dus was toestemming nodig (consent) van beide ouderparen.

We weten ook uit het Zeeuws archief dat zij een zus had met de naam Debora. Een tamelijk zeldzame voornaam. Zij werd in 1751 moeder en komt naar voren binnen de familie Izeboud als getuige bij de doop van neef Evert Adriaansz.

2.1.1 Beroep

Van Adriaan weten we niets over zijn werkzaamheden. Er is geen aanwijzing dat hij een overheidsfunctie had waarvoor hij salaris ontving. Maar wel weten we dat hij zich bezig hield met de meekrapteelt. In de eerste helft van de 18e eeuw waren de landbouwprijzen laag. Onder meer daarom bloeide in Zeeland een alternatieve telt op en wel die van meekrap. De wortel daarvan geeft een rode verfstof, die in heel Europa gebruikt werd voor het kleuren van stoffen.

Wie daar meer over wil lezen kan kijken bij de Zeeuwse canon (<https://www.entoen.nu/nl/zeeland/zeeland>) De wortel van de meekrap moest diverse

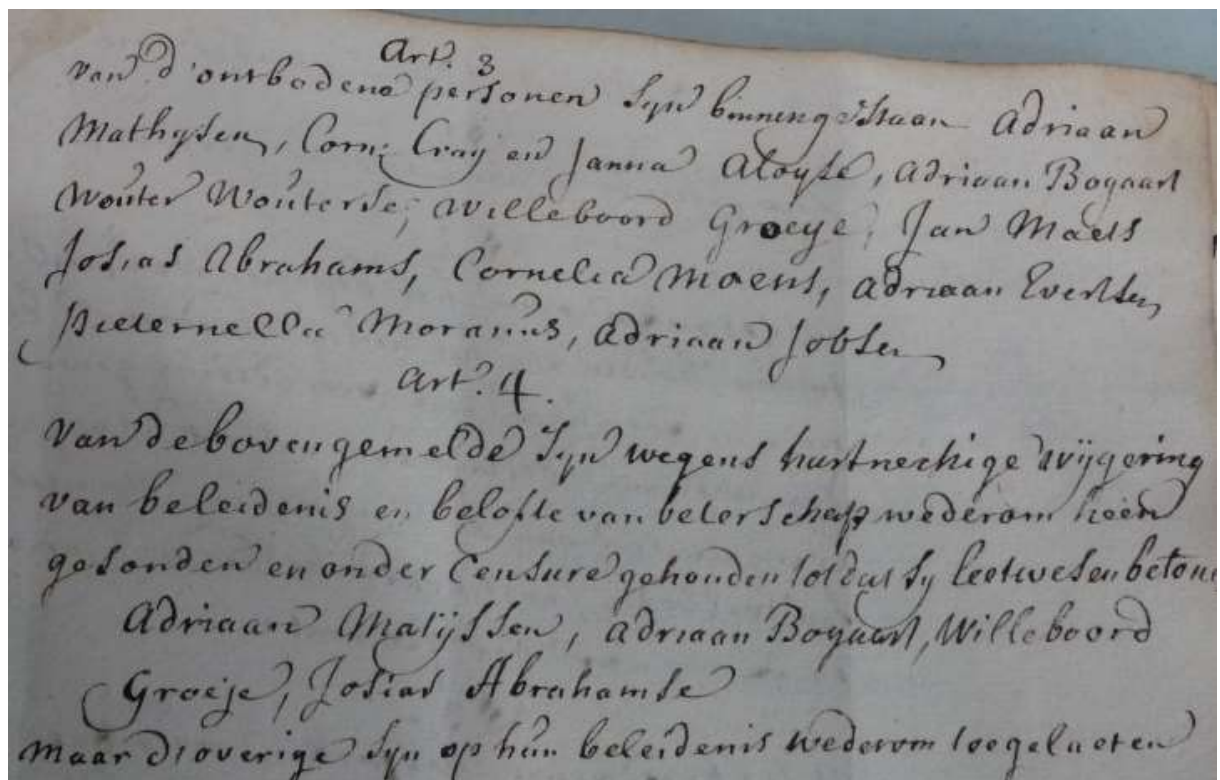
bewerkingen ondergaan, dat gebeurde in de zogenaamde meestoof. Een meestoof was het bezit van een corporatie van eigenaren. Nu herinnert de naam De Stoof in Koudekerke voor de tennisvereniging nog aan de plek waar ooit een meestoof heeft gestaan. We weten dat Adriaan zich er mee bemoeit heeft vanwege een conflict met de kerkenraad, dat zelfs tot aan de classis strekte.

2.1.2 Conflict met de kerkenraad

In de 17e eeuw was het duidelijk dat de tucht in de kerkelijke gemeente gehandhaafd moest worden. In de notulen worden veel voorbeelden genoemd waarbij gemeenteleden zich bij de kerkenraad moesten melden om verantwoording af te leggen.

Ook Adriaan en zijn vrouw Pieterneella komen we tegen.

In september 1751 verneemt de kerkenraad dat er tijdens de kermis in Middelburg en Vlissingen men zich in de herberg te buiten is gegaan. De kerkenraad besluit een broeder op onderzoek uit te sturen en de volgende keer komen de 12 aangeklaagden bij de kerkenraad. Daaronder ook Adriaan en zijn vrouw Pieterneel. Zij worden onder censuur geplaatst. (kerkelijk maatregel). In oktober 1751 wordt de groep van 12 personen opnieuw bij de kerkenraad op het matje geroepen. Hebben zij iets geleerd? We laten de notulen voor zich spreken:

Artikel 4 laat zien dat 4 personen onder censuur worden gehouden, totdat zij leedwezen betonen. 'maar d' overige sijn op hun belijdenis wederom toegelaten ' Dus ook Adriaan en Pieterneel.

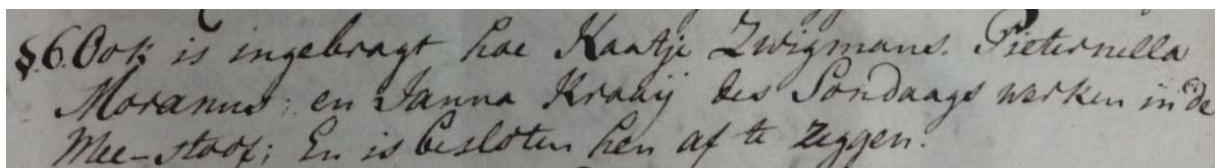
Ook in 1753 vinden we een vermelding over Adriaan Everts, dat hij voor de kerkenraad moet verschijnen, wegens dronkenschap, samen met drie anderen. Op hun berouwvolle houding en belofte van beterschap worden zij weer tot de avondmaalstafel toegelaten.

Het is echt raak in december 1757. In de kerkenraadsvergadering van 16 december 1757 worden in Koudekerke op aanklacht van een ouderling, verschillende mensen verantwoording gevraagd voor het feit dat zij op zondag gewerkt hadden. Het verloop van de kerkenraad laat een interessante gang van zaken zien, daarom sta ik er iets langer bij stil.

De eersten die binnen moeten komen zijn Cornelis Maes en zijn huisvrouw. Zij geven toe dat de aanklacht waar is, maar beginnen zich heftig te verdedigen dat de aanklager, broeder Pieter Schout, niet beter is. Zij noemen vervolgens: hij zelf heeft zelf op zondag op t ijs gereden, meisjes geslagen die water uit zijn put hadden gehaald, *en haar zelfs de muts van het hoofd geslagen hadde en voor de schenen geschopt*. De kerkenraad is niet blij met dit verweer en stelt dat veel onwaar en verdraaid is. Zij worden niet toegelaten tot het avondmaal.

Nadat bovenstaande in extenso is verhaald, komt Willem Bolle binnen die berouw toont en weer wordt toegelaten . Een minimum aan woorden. Dat geldt ook voor het volgende artikel in de notulen.

Maar daarop komen drie dames aan de beurt die op zondag hebben gewerkt in de meestof en zonder veel omhaal worden zij van het avondmaal uitgesloten. Daaronder de vrouw van Adriaan Evertsen, Pieterella Marannis.

A photograph of a handwritten church record in Dutch. The text is written in a cursive script on aged paper. It reads: "§ 600: is ingebracht hoe Kintje Zwijman. Pieterella Morannus en Anna Krahij des Sondaags werken in de Meestof; En is besloten hen af te zeggen." The text is written in three lines.

Het lijkt erop dat de notulist, die tevens de predikant is, na het eerste voorval die avond in korte bewoordingen de rest afhandelt, alsof hij geïrriteerd is. Het is niet te zeggen in welke mate het gekrakeel aan het begin van de kerkenraad de overige zaken heeft beïnvloed, maar het lijkt niet onredelijk dit te veronderstellen. Te meer omdat het laatste artikel uit de notulen luidt dat de kerkenraad de aanklacht tegen Pieter Schout niet overneemt, maar hem wel vriendelijk verzoekt zich van 's Heren tafel te onthouden, wat geschiedt.

Bij de volgende kerkenraad in 1758 wordt geconstateerd dat het werken in de meestof op zondag gewoon doorgaan is, dus worden de beschuldigten opnieuw uitgesloten van het avondmaal.

Evenzo in maart 1758. Het ongeduld blijkt uit de notulen, "daarenboven hebben zij zich stoutelijk aangesteld tegenover de kerkenraad." Dan volgt escalatie.

In december 1758 meldt de kerkenraad dat Adriaan Izeboud zich bij de classis had beklagd uit naam van de drie beschuldigten (waarbij zijn vrouw opeens de voornaam van haar zus krijgt, Debora), dat zij onbetamelijk gecensureerd werden. De Classis had de brief echter weer terug gestuurd naar Koudekerke met het verzoek een antwoord te schrijven. Dat gebeurt en de classis steunt de kerkenraad in de gekozen lijn. De kerkenraad besluit daarop Adriaan te ontbieden en de drie vrouwspersonen. Op het voorlezen van het besluit van de classis, geven de vrouwen toe en worden dan ook weer aangenomen, maar de kerkenraad besluit hen te waarschuwen dat ze in de gaten worden gehouden of het getoonde berouw wel echt was. Opvallend in de notulen is ook nu dat de

vrouw van Adriaan Debora genoemd wordt.

In de notulen van de classis vinden wij het complementerende deel. Helaas heb ik de klaagbrief van Adriaan nog niet gevonden, maar wel het antwoord van de kerkenraad van Koudekerke, dat zij de classis voorleggen. Een lang geschrift waarin de argumenten van Adriaan Izeboud omstandig van de hand worden gewezen.

Interessant in dit betoog is dat de kern van de argumentatie van Adriaan lijkt te zijn dat werken op zondag een noodzaak was om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. De kerkenraad schrijft daarover:

Pieterrella Marannis met haar man Adriaan Izeboud, schrijver van de brief, zouden het meest benodigdst (behoefstig) zij, als hebbende drie kinderen . Edog, het oudste kind is reeds een meisje van 10 á 11 jaren , en vader en moeder zijn beide gezond en kloek om te werken. Zij hebben buiten de meestooft kunnen bestaan toen de kinderen nog kleinder waren en meer handreiking nodig hadden, hoe veel te meer dan nu.

Althans wij zijn ten volle verzekerd dat ze buiten het werk van de meestooft wel aan de kost kunnen kome. Verdienende iets minder, dan zullen ze zich al Christenen moeten getroosten ten einde ook voedsel voor de ziel te winnen, een goede consciëntie voor God te hebben, Gods woord en kerkordening te gehoorzamen en de naaste geen ergernis te geven.

De brief van de kerkenraad van Koudekerke staat integraal in de notulen, voor de historicus een prachtig artikel, ondertekend door de voltallige kerkenraad van die tijd.

Aan het eind van 1758 zal de kerkenraad van Koudekerke de beschuldigten het antwoord van de classis voorlezen en zullen de klagers daarin berusten. De vrede lijkt getekend.

Specifiek over Adriaan blijven een paar vragen op grond van bovenstaande gebeurtenissen.

1. Adriaan lijkt een geletterd man te zijn die niet ervoor terugschrikt een hoger kerkelijk orgaan aan te schrijven dan zijn eigen kerkenraad. Het vermoeden dat hij van zijn vader veel over lezen en schrijven geleerd zal hebben, ligt voor de hand en acht ik dan ook aannemelijk.
2. Hoe kan het dat Debora tot twee keer toe als huisvrouw van Adriaan benoemd staat? Terwijl haar zus de beklagde is ?
3. Eind 1758 hebben Adriaan en zijn vrouw drie kinderen. Dat kunnen we gebruiken als we gaan kijken naar zijn nageslacht.

2.1.3 Debora Marannis

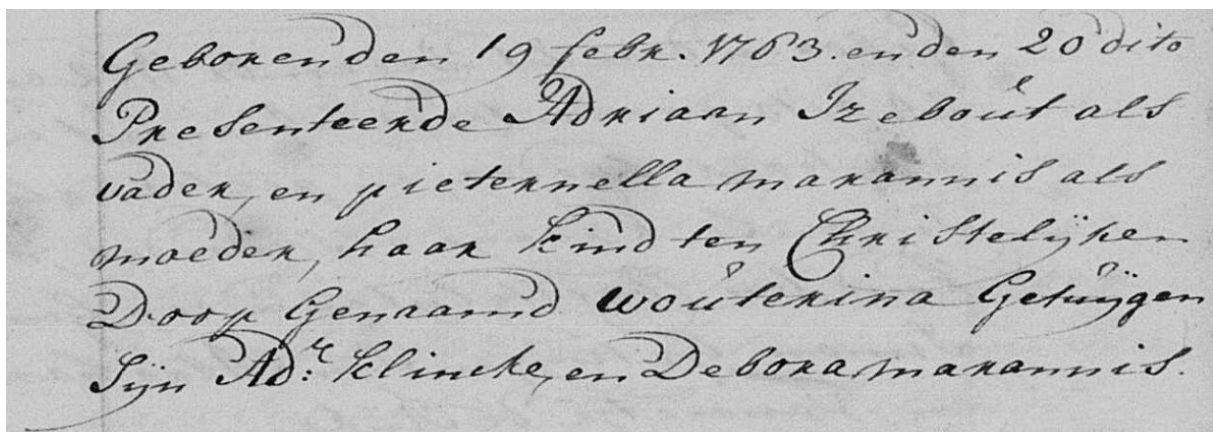
Van Debora Pieterse Marannis zijn enkele sporen achtergebleven in de archieven . Haar eerste vermelding komt uit 1719, In een genealogie op Internet, wordt verteld als geboortedatum 11 december 1719. Daarna een melding komt uit 1738, met de vermelding : belijdenis. In 1750 is zij met haar man, Adriaan Klincke, getuige bij de doop van een nichtje in Biggekerke. In 1751 wordt zij zelf als moeder vermeld, eveneens in Biggekerke. De meest interessante vermelding is uit 1787, waar zij met vermoedelijk broer Pieter Marannis, getuige is bij de doop van een dochter van neef Evert Izeboud.(het gaat dan om een zoon van Adriaan Izeboud.) Omdat haar man dan niet meer vermeld

staat, is het vermoeden dat zij in 1787 al weduwe was. Maar ook is mogelijk dat Evert bij de doop de familie van zijn moeder, die al in 1763 was overleden, heeft gevraagd. Gezien de nauwe band tussen Debora en zijn vader is dat ook een goede mogelijkheid.

In 1794 treedt zij op als koper en daarbij staat vermeld dat zij de weduwe is van Adriaan Klincke. In 1803 wordt als zij overleden is het gekochte doorverkocht. In het begraafregister van Koudekerke is haar teraardebestelling terug te vinden. Zij heeft dus een hoge leeftijd bereikt.

Als haar man voor 1758 overleden zou zijn dan is het niet te veel gedacht, dat zij bij zus en zwager ingetrokken is. En misschien dat zij dan namens haar zus naar de kerkenraad is gegaan. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de predikant beide zussen niet uit elkaar zou kunnen houden. Maar we weten dat ze in 1763 nog optreedt als getuige met haar echtgenoot bij de doop van een dochter van haar zus. Dus blijft het een raadsel waarom zij genoemd wordt.

Haar zus Pieterella sterft in 1763 waarschijnlijk volgend op de geboorte van dochter Wouterina.

Geboren den 19 febr. 1783. en den 20 dito
Presenteerde Adriaan Izeboud als
vader en pieterella marannis als
moeder, haar kind ten Christelijken
Doope genaamd Wouterina Getuigen
Sijn Ad^e Klincke en Debora marannis.

Zwager Adriaan Klincke en zus Debora zijn getuigen. Adriaan hertrouwt nog in hetzelfde jaar. Uit de archieven blijkt dat hij in september in ondertrouw gaat met Cornelia Pietersdochter Vijfpont. Zij was weduwe, hij weduwnaar.

Na 1763 verdwijnt Adriaan in de mist van de geschiedenis. Bij zijn kinderen is niet meer terug te vinden wie hun vader was of moeder op grond van hun overlijdensakte. Maar het begraafregister van Koudekerke laat zien dat hij in 1805 begraven is, dus 84 jaar oud

2.1.4 Kinderen

We lazen al dat er in 1758 ten minste 3 kinderen zouden moeten zijn, waarvan de oudste 10 á 11 jaren. We kunnen op grond van de DTB registers van Koudekerke en de daarin geregistreerde doop de volgende kinderen achterhalen.

Naam	Geboren/gedoopt	Getuigen
Evert	26-07-1748 / 28-07-1748	Evert Adriaansz Izeboud Janna Pieterse Marozze
Maatje	14-09-1749 / 21-09-1749	Jacob Alewijns Cornelia Marannis
Evert	04-01-1753 / 07-01-1753	Jan Evertse Izeboud Janna Pieterse Marozze
Evert	23-06-1754 / 30-06-1754	Jan Evertse Izeboud Janna Pieterse Marozze

Pieter	24-01-1757 / 30-01-1757	Jacob Pieterse Marannis Pieterella Evertse Izeboud
Wouterina	19-02-1763 / 20-02-1763	Adriaan Klincke Debora Marannis

Na 1763 komen we geen kinderen meer tegen in het doopboek. Als we de tekst uit 1758 erbij houden waar gesproken wordt over drie kinderen, dan zijn dat Maatje, Evert en Pieter. Evert heeft al twee eerdere naamgenoten gehad, die vooroverleden zijn.

Aan de getuigen zien we dat familie belangrijk is geweest voor deze gelegenheden. Bij het eerste kind wordt zijn vader als getuige genoemd en zijn schoonzus (vrouw van broer Jan) . Bij vernoeming van zijn vader bij de volgende twee kinderen met de naam Evert, is zijn broer Jan en schoonzus steeds de doopgetuige. Bij de dochters komt er een vrouwelijke getuige uit de familie van zijn vrouw. Bij zijn zoon Pieter komen er twee getuigen die dezelfde naam dragen, een broer van zijn vrouw en een zus van Adriaan zelf.

In de tabel, hierboven zijn alle kinderen grijs gearceerd, omdat alleen van Evert een vervolg te vinden is in de archieven. Bij Maatje vinden we nog een vermelding dat zij in 1769 in Grijskerke belijdenis heeft gedaan en in juni 1769 naar Serooskerke is vertrokken . Daar stopt elk spoor. In de doopregisters is geen kind gevonden waarvan zij moeder is. Zoon Evert zet de stamlijn voort.

2.2 Jan Evertsz Izeboud (19-12-1723 - voor 1816)

De sporen van de tweede zoon van de schoolmeester zijn veel minder dan die van zijn oudere broer Adriaan. We weten dat hij tijdelijk zijn vader opvolgde als voorzanger en schoolmeester na diens overlijden in 1753, maar dat dit slechts tijdelijk was.

Hij was toen al ruim 5 jaar (sinds 1747) getrouwd met Janna Pieterse Marroze.

In 1749 krijgen zij hun eerste kind, een meisje, genoemd naar Jans moeder Wouterina. Getuigen zijn zijn vader Evert Adriaansz Izeboud en zijn derde vrouw Leuntje Minderhout. In de doopakte staat de voornaam van Jan dan nog als Johan, maar dat heeft hij laten vallen. Deze Wouterina Janse Izeboud overlijdt in 1822 en is dan getrouwd geweest met Johan Adam Fredenberg en Nicolaas Moser.

In 1750 wordt zoon Pieter geboren en gedoopt, ze wonen dan in Grijskerke. In 1754 wordt zoon Evert geboren en gedoopt, getuigen zijn zijn oudere broer Adriaan en zijn vrouw Pieterella Marannis. Evert overlijdt al in 1781 in Veere.

Wij weten ook dat er in 1756 een dochter Janna geboren is. Als zij in 1816 op zestigjarige leeftijd overlijdt, worden beide ouders genoemd als zijnde overleden in de overlijdensakte. In 1774 vinden we haar ook terug in Veere als zij belijdenis doet.

In 1756 gaan Jan en Janna volgens de kerkelijke registers wonen in Veere. De spelling van de achternaam van zijn vrouw, Marozze, wijzigt tussen verschillende varianten en komt dan voor als Marose

In 1758 zijn beiden getuige bij de doop van Janna Huijgens in West-Souburg , een dochter van Maatje Marose, waarschijnlijk een zus van Janna. de vader, Leendert Huijge en Maatje Marose waren getuigen bij de doop van janna, de dochter van Jan en Janna

In 1792 overlijdt zijn vrouw, Janna Pieterse Marozze. Jan is dan zelf 69 jaar. In de aangifte staat dat zij weduwe is van Jan Izeboud. Wanneer dat dan voor 1792 is geweest, is nog niet duidelijk geworden.

De voornaam Jan komt daarna nog regelmatig voor in de stamboom, maar voor zover terug te vinden niet de hierboven vermelde Jan Everts Izeboud.

2.3 Leuntje Evertsz Izeboud (1733-?)

Geheel naar de gewoonte van die tijd heette de eerste dochter uit zijn derde huwelijk naar de moeder, Leuntje.

We weten dat zij getrouwd is geweest met Jan Perduin en dat ze woonden in Serooskerke (Walcheren). In de registers van Meliskerke vinden we hun ondertrouwregistratie gedateerd op 25 september 1767. Jan is weduwnaar.

Op 22 maart 1772 wordt hun zoon Evert Perduin gedoopt. Getuigen zijn Evert Evertse Izeboud (een jongere broer van Leuntje) en Leuntje Minderhout, de oma. In 1774 ziet Daniël Perduin het licht en zijn de getuigen van de kant van de familie Perduin.

In 1783 komt Jan Perduin met attestatie van Serooskerke naar Vrouwenpolder. Van hun zoons zijn geen trouwakten gevonden, zodat er geen idee is wanneer zij zouden zijn overleden. Er zijn veel vrouwen met de naam Leuntje Izeboud. Er sterft een Jan Perduin in 1805 op 66 jarige leeftijd. Als dit de echtgenoot zou zijn, dan is zijn geboortejaar 1740. Dat zou verklaren waarom zijn vrouw op relatief late leeftijd nog twee kinderen krijgt. Haar kleindochter Leuntje Perduin is nog terug te vinden in de archieven. Maar dat is dan al ver weg van de familie Izeboud.

2.4 Pieternelle Evertsz Izeboud (1735-)

Over Pieternelle is nog minder bekend dan haar oudere zuster Leuntje. Wij komen Pieternelle tegen in 1761 als lid van de kerk in Meliskerke en opnieuw in 1764 waar haar vertrek naar Domburg wordt vermeld. tegelijkertijd vinden we in de registers van Domburg haar intrede in de plaatselijke kerkelijke gemeente, komend van Meliskerke.

In het trouwboek van Domburg vinden we haar huwelijk terug met Adriaan de Hollander op 29 juni of juli 1764. Een vervolg via kinderen is nog niet gevonden.

2.5 Pieter Evertsz Izeboud(1736 - 1814)

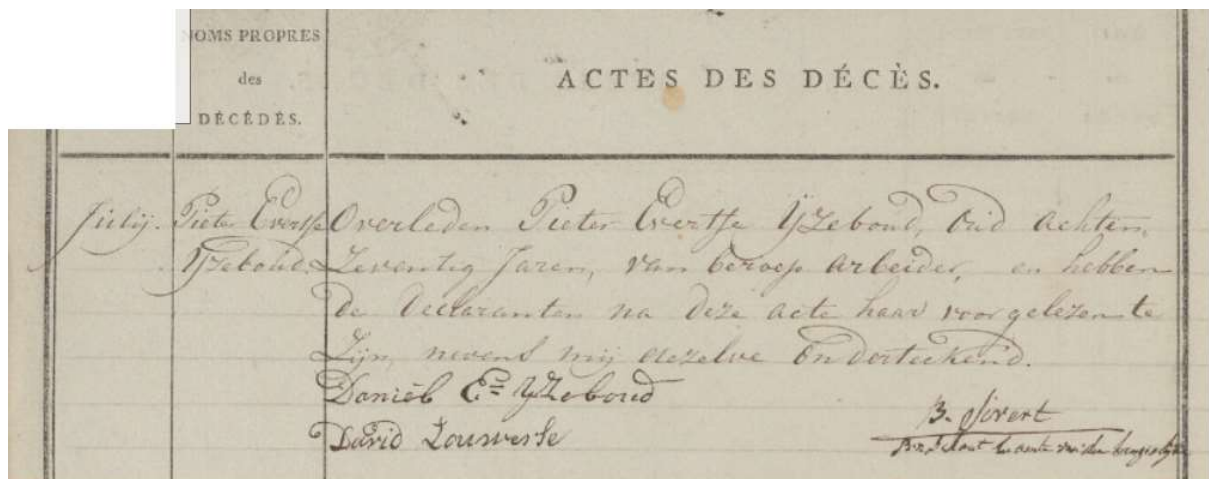
Pieter Izeboud is een groot deel van zijn leven in Meliskerke gebleven. Dat is een geluk voor de genealoog omdat de kerkelijke archieven van Meliskerke op internet goed ontsloten zijn.

De eerste vermelding is uit het lidmaten register van de kerkelijke gemeente van Meliskerke, dat hoogst waarschijnlijk in 1761 is opgetekend, waar in achter elkaar staan Leuntje Minderhout, Pieter Izeboud en Leuntje Izeboud. Dus: de derde vrouw van de schoolmeester en twee van haar kinderen. Verderop in deze lijst staat ook Pieternelle en de zonen Evert en Abraham. De jongere kinderen

worden niet genoemd, maar lidmaat werd men na belijdenis en die werd afgelegd op 18 jarige leeftijd of ouder. De jongste zoon Daniel komt pas op 1791 op de lijst voor, maar dat komt omdat er tussen de lijst vanaf 1761 en 1791 bijna dertig kaar ligt.

Van Pieter wordt vermeldt dat hij op 24 december 1793 naar Noordgouwe overgaat. Op 29 maart 1795 komt hij weer terug. Ruim één jaar en drie maanden naar Noordgouwe. Wat zou hij daar gezocht hebben? In 1798 komt hij als 60-jarige voor in Meliskerke. Daar staat dan bij dat hij ongehuwd is. Maar bij een inventarisatie in 1811 staat hij geregistreerd in Biggkerke. Hij is dan al 75 jaar en woont daar dan al sinds de opgave sinds 1804. Interessant is dat het inschrijvingsregister een overzicht geeft van de familie bij wie hij inwoont. Hij woont in bij Leuntje Evertse Izeboud, weduwe van Maarten Schout. We zullen deze Leuntje, een nicht van Pieter, later tegenkomen als dochter van zijn broer Evert.

Pieter overlijdt op 7 juli 1814 op 78-jarige leeftijd in Meliskerke. Dat weten we uit de overlijdensakte. De aangifte wordt gedaan door zijn jongste broer Daniel.

We zien hier dat de kinderen van de schoolmeester naar Zeeuws gebruik de eerste letter van hun achternaam als een IJ hebben geschreven. Deze vorm wijkt af van hun oudere broers, en heeft door de jaren heen ook geen stand gehouden.

Het is apart dat van Pieter geen enkele verwijzing of vermelding te vinden is naar een huwelijk of een kind. De achtergrond en reden daarvoor berust in de ongeschreven geschiedenis.

2.6 Willemijntje Evertsdr Izeboud (22-02-1738 - 1796 ?)

Ook bij deze telg ontbreekt vrijwel elke aanwijzing. We weten dat zij in Biggkerke in ondertrouw is gegaan op 14 april 1763. Ze gaat dan wonen in Veere met haar echtgenoot, Jan Boudewijnszn Kool of Koole. Zij treedt op als doopgetuige op 2 juli 1780 bij de doop van haar neef Evert, zoon van haar broer Evert. (zie verder). Ze is dan 42 jaar. Mogelijk is zij dezelfde als de Wilmina Iseboud die in 1796 in Veere overlijdt. Ze staat daar te boek als de vrouw van Jan Koole. Maar iedere verwijzing naar een huwelijk of kinderen ontbreken. Het lijkt waarschijnlijk, omdat er verder geen vrouwen met die voornaam in de geslachtsregisters staan. In Veere trouwt in 1798 een Jan Koole, maar het is niet uit te maken of dat dan een hertrouwende weduwnaar is of een andere Jan Koole.

2.7 Evert Evertsz Izeboud(1740- 16-01-1809)

De voornaam Evert is een constante in het geslacht Izeboud. Omdat er veel vernoemingen naar vader of moeder plaatsvonden, is voorzichtigheid geboden. Hebben we met de juiste Evert te maken of gaat het toevallig om zijn iets jongere neef Evert Adriaansz. Izeboud, of een andere neef, Evert Danielsz, of Evert Jansz? Gelukkig is dit nog de tijd dat de vadersnaam als tussennaam (patroniem) wordt gebruikt. Dus zolang er sprake is van Evert Evertsz, hebben we de juiste voor ogen.

2.7.1 Familie en gezin

Ook voor Evert Evertsz geldt dat de archieven van Meliskerke een rijke bron vormen voor zijn leven. De al eerder aangehaalde lidmatenlijst vermeldt Evert in 1760.

In 1772 is hij doopgetuige bij de doop van zijn neefje Evert Perduin, zoon van zijn zus Leuntje.

Op 15 april 1775 gaat hij in ondertrouw in West-Kapelle met Maatje Cornelisdr Hendrikse om op 30 april te trouwen in Meliskerke. Maatje had blijkens de kerkelijke akten van West-Kapelle al op 4 mei 1767 belijdenis gedaan, dus is het aannemelijk dat zij op haar 25e getrouwd is met Evert.

Uit de doopboeken van Meliskerke zijn er verschillende kinderen te vinden. Maar niet allemaal, zoals blijkt uit de dochter Pieterrella, die via haar huwelijk aan Evert en zijn vrouw Maatje verbonden kan worden

Naam	Geboren/Gedoopt	Getuigen
Leuntje Evertse Izeboud	14-09-1777 / 21-09-1777	Leuntje Pieters Minderhout
Cornelis Evertse Izeboud	20-06-1779 / 27-06-1779	zelvs ten doop gehouden door den vader
Evert Evertse Izeboud	30-06-1780 / 02-07-1780	Willemina Evertse
Evert Evertse Izeboud	06-10-1781 / 14-10-1781	Zelf ten doop gehouden
Evert Evertse Izeboud	1784 of 1786	
Pieterrella Evertse Izeboud*	22-10-1787	
Cornelis Evertse Izeboud	01-04-1788	

* volgens inschrijving in Kleverskerke en overlijdensakte

Evert en zijn vrouw zijn doopgetuige in 1801 bij zijn dochter Leuntje die getrouwd is met Cornelis Maartens Schout, bij de doop van dochter Maria Schout. In 1803 zijn ze opnieuw doopgetuigen, maar nu bij de doop van kleinkind Evert Schout. Het is deze Leuntje Evertsdr Izeboud, die dan in Biggekerke woont en haar oom Pieter in huis neemt op het moment dat ze weduwe wordt (in 1811).

We weten de exacte sterfdatum van Evert op grond van de huwelijksakte van dochter Pieterrella. Zij trouwt op 23 augustus 1811 met Jan Simpelaar en de huwelijksakte is bewaard gebleven. Daarin worden de ouders opgesomd en bij overlijden wordt dat gestaafd met een uittreksel uit het begraafregister. Het is 1811, dus de akte is in het Frans opgesteld. Er staat onder andere in (vrij vertaald):

(...) en jongedame Pieterrella Evertsen Izeboud, meerderjarige dochter van Evert Evertsen Izeboud, overleden op 16 januari 1809, zoals blijkt uit de overlijdensakte bezorgd te Koudekerke 20 augustus 1811, en van Maatje Cornelisdochter Hendriksen, hier aanwezig en toestemming gevend.

Welke ons hebben gevraagd het voorgenomen huwelijk tussen hen te voltrekken en waarvan de aankondigingen zijn gedaan. (...)

Maatje overlijdt twee jaar later in 1813. De aangifte wordt gedaan door schoonzoon Jan Simpelaar en haar zoon Evert. In de akte staat dat Evert 27 jaar oud is, dan zou zijn geboortedatum in 1786 moeten liggen. Dat zou dan betekenen dat twee naamgenoten binnen dezelfde familie snel na elkaar overleden zijn.

We vinden de genoemde jonge Evert met zijn ouders terug in 1812, bij zijn huwelijk met Suzanne van der Reviere. Hij gaat wonen in Zuidzande waar zijn vrouw vandaan komt. Het is geen gelukkig huwelijk. Hijzelf overlijdt in 1830, waaruit blijkt dat hij in 1786 geboren is, en zijn kinderen bereiken op één na niet de volwassenheid en die dat wel doet, sterft jong, op 33 jarige leeftijd. Van Suzanne is geen spoor meer terug te vinden. We laten deze telg echter niet verder aan de orde komen, want het is een kleinzoon van de schoolmeester, en we gaan niet verder dan zijn kinderen.

Op grond van de registratie van de burgerlijke stand, kunnen we ook een tweede Cornelis Evertsen Izeboud identificeren, geboren in 1788. Hij trouwt in 1810 met Elizabeth de Lange.

2.7.2 Maatschappelijk handelen

In 1769 krijgen we voor het eerst zicht op koopaktes binnen de familie Izeboud. Evert koopt dan uit de boedel van de overleden burgemeester van Veere (Cornelis Godin) een stuk weiland. In de koopakte staat de prijs, ruim 71 pond Vlaams. Dat was vele malen meer dan zijn vader per jaar verdiende als schoolmeester. De vraag is dus hoe hij aan dit vermogen is gekomen. Dat is echter niet te zeggen.

In 1781 koopt hij van Pieter Hendriksen, wellicht familie, ook onroerend goed, een huis, schuur, erf, bakkeet en stalling, nu voor 161 ponden Vlaams. Het gaat in het jaar daarna van de hand voor 170 pond. In 1788 verkoopt hij opnieuw land, nu in Koudekerke.

2.8 Abraham Evertszoon Izeboud (20-12-1744 - 06-12-1800)

Van Abraham is in Zeeuwen Gezocht een en ander te vinden. De eerste jaren van zijn leven brengt hij net zoals veel van zijn broers en zussen, door in Meliskerke. De lijst van gemeenteleden uit 1761 vermeldt hem dan ook als Abraham Evertse Izeboud.

2.8.1 Familie en gezin

In 1774 vinden wij een eerste vermelding als vader van dochter Leuntje. Opnieuw een vernoeming naar Leuntje Minderhout, zijn moeder. Abraham woont dan in Biggekerke en is getrouwd met Josina Janse Klauwers, ook een achternaam met spellingsvarianten. In 1778 komen we zoon Jan tegen. Of er in tussenliggende jaren kinderen zijn geboren, is alleen op een ander manier te zoeken, namelijk op de achternaam van de moeder.

Dan vinden we in 1780 nog Evert Abramszn Izeboud. Bij controle van het DTB boek van Biggekerke, komt de volgende lijst naar voren

Naam	Geboren / Gedoopt	Getuigen
------	-------------------	----------

Leuntje	25-03-1774 / 27-03-1774	Leuntje Pieterse Minderhout
Jan	28-10-1778 / 01-11-1778	Cornelis Klauwers en Maatje Pieterse Wouterse
Evert	14-11-1780 / 19-11-1780	Leuntje Pieterse Minderhout

Drie kinderen is naar de normen van die tijd niet veel. Maar wellicht zijn er kinderen bij de geboorte overleden. Josina overlijdt op 25-12-1798, twee jaar voor Abraham. We weten deze data uit de huwelijks bijlagen bij het huwelijk van zoon Jan, in 1819. Beide ouderparen zijn overleden. Per persoon zijn er vier getuigen uit de gemeente van overlijden, die bevestigen dat op de betreffende datum een persoon is overleden. Daarbij staat dat er geen ander register is waarin dit is opgetekend, zodat op deze wijze vast komt te staan waarom de ouders niet voor het huwelijk kunnen tekenen

Zoon Evert sterft al op 34 jarige leeftijd in Arnemuiden waar hij werkte als hoefsmidknecht, in 1816. De akte vermeldt dat beide ouders zijn overleden. In 1819 trouwt zoon Jan op 40-jarige leeftijd met Anna de Landmeter. Als getuige neemt hij onder meer oom Daniël mee, zijn vaders jongste broer. Dochter Leuntje trouwt met de kleermaker Jan Wessels de Rijk en overlijdt in 1838. Jan overlijdt in 1854. Van Jan en Anna is maar één kind bekend, zoon Abraham.

2.8.2. Maatschappelijk handelen

Abraham heeft ook sporen achtergelaten als het gaat om koop en verkoop van grond of huizen.

In juli 1777 koopt hij zaailand in Biggekerke, en in 1785 opnieuw.

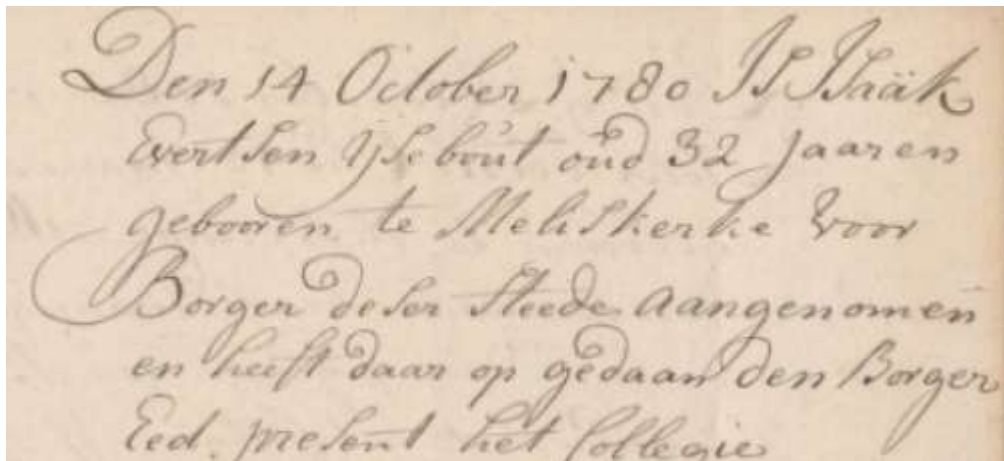
Op 23 januari 1799 verkoopt hij onroerend goed aan Cornelis Maartense Schout. Dat zou heel goed zijn aangetrouwde neef kunnen zijn, Leuntje, zijn nicht en dochter van broer Evert, woonde immers ook in Biggekerke. Op dezelfde dag verkoopt hij ook een stuk grond aan Cornelis bij Hoogelande.

2.9 Izaak Evertsen Izeboud (21-03-1748 - ?)

Izaak maakt met zijn voornaam het rijtje van aartsvaders vol. Er zijn maar weinigen in het geslacht izeboud met die voornaam. Dat maakt het zoeken wel wat eenvoudiger, wat niet wil zeggen dat er veel te vertellen valt.

De eerste vermelding na zijn doop in 1748 is die van zijn ondertrouw op 2 augustus in 1777, met Johanna Minderhoud uit Westkapelle. Zij trouwen daar ook en gaan zich daar vestigen . In 1777 treffen we Izaak dan ook aan als koper van een huis. In 1778 staat hij als lidmaat van de kerk in Westkapelle geregistreerd, komend van Meliskerke met attestatie.

In 1780 legt Izaak de poortereed af, zodat hij als poorter (burger) van de stad Westkapelle geldt. Dit is vastgelegd in het poorterboek

In 1791 koopt Izaak opnieuw een huis. Een ander huis ? dat wordt niet duidelijk , want verkoop van het eerste huis staat niet vermeld

Op 17 april 1797 staat hij nog steeds vermeld als inwoner en als gehuwd. In 1798 betaald hij trouwgeld (leges) om te kunnen trouwen met Sara Janse Dane. Blijkbaar is zijn eerste vrouw overleden In 1804 verkoopt hij een woning. Dan wordt het stil in de archieven. Sara Janse Dane sterft in 1817. Zij is dan al weduwe van Izaak Izeboud, hij zal dus niet ouder zijn geworden dan 68. Maar in het persoonsregister van 1813 komt Sara ook alleen voor, dus zal zijn sterfdatum voor 1813 gelegen hebben, dus niet ouder dan 65 jaar.

Voor zover nu bekend, krijgen Izaak en Janna drie dochters. Er is ook een Lena of Helena Isaac IJsebout, die trouwt met Johan Adam Winter in 1800 maar dat levert ook geen verdere ontdekkingen op. Er is geen huwelijksakte die laat zien hoe het familieverband in elkaar zit. Zij zal dus geboren zijn voor 1780. Ook komen wij en Leuntje Izaakse tegen in 1813. Ze is dan 38 jaar en dus geboren in 1785. Het lijkt overduidelijk dat ze een dochter is. Ze is naaister en wordt aangeklaagd voor diefstal van stof. De straf is niet mis, 15 jaar cel. Maar ze komt in 1817 te overlijden

Op 26 september 1787 wordt zijn dochter Catharina geboren. We weten de exacte datum op grond van de registratie in het bevolkingsregister. Catharina trouwt en krijgt veel kinderen ,waarvan ook velen in hun jeugd overlijden. Maar er is wel iets vreemds aan de hand. De geboortedatum wijzigt regelmatig en de leeftijd ook. Van de hoger genoemde datum springt het naar 23-02-1791 en 23-02-1792. In 1844, haar man is dan een jaar geleden overleden, vinden we haar terug in de gevangenis voor eenvoudige diefstal en bedelarij. Na vier maanden wordt zij overgebracht naar het bedelaarshuis van Middelburg. Als leeftijd wordt 53 genoteerd, dus 1791 of 1792. Als zij overlijdt op 28-11-1878, is ze 86 jaar oud, aldus haar zoon die het overlijden aangeeft. Izaak heeft deze carrière van zijn beide dochters niet meer meegemaakt.

2.10 Daniel Evertszoon Izeboud(18-06-1752 - 02-05-1823)

Van Daniel, de jongste zoon van de schoolmeester, is veel te vinden. Het eerste wat we zien is dat zijn overlijdensakte aanwezig is en zo weten we exact wanneer hij overleed. Maar ook dat de bepaling van zijn leeftijd voor zijn tijdgenoten niet makkelijke was. Bij zijn overlijden werd opgegeven 69 jaar terwijl hij dan al 70 is. Maar ach, een jaartje meer of minder..

Daniël bracht zijn gehele leven door in Meliskerke voor zover wij nu weten. En het kerkelijk archief van Meliskerk is goed te raadplegen.

2.10.1 Huwelijken en gezin

De kerkelijke akten van Meliskerke geven ook hier inzicht in zijn jonge jaren.

Op 19 april 1777 gaat in ondertrouw, dus eerder dan zijn broer Izaak. Dat gebeurt in Meliskerke met Jacoba Pieterse de Witte, komend uit Westkapelle, maar al wonend in Meliskerke, waar zij ook trouwen. In het doopboek staan de volgende kinderen

Naam	Geboortedatum / doopdatum	Getuigen
Evert Danielse	25-11-1778 / 29-11-1778	Leuntje Pieterse Minderhout
Evert Danielse	05-04-1780 / 09-04-1780	Leuntje Pieterse Minderhout
Cornelia Danielse	24-06-1781 / 01-07-1781	Cornelia Pieterse de Witte
Evert Danielse	22-11-1782 / 24-11-1782	Zelfs ten doop gehouden
Pieter Danielse	01-11-1783 / 09-11-1783	Willemijntje Pieterse de Wit
Daniel Danielse	03-05-1785 / 05-06-1785	Zelfs ten doop gehouden
Cornelia Danielse	25-07-1786 / 30-07-1786	Zelfs ten doop gehouden
Jacobus Danielse	11-05-1789 / 24-05-1789	Cornelia Pieterse de Witte

Jacobus de Witte komt te overlijden, vlak na de geboorte van haar zoon Jacobus. We weten dat er trouwgeld betaald is in oktober 1789. We vinden namelijk Daniel opnieuw terug als vader, maar zijn echtgenote is dan Maatje Tappers.

Naam	Geboortedatum / doopdatum	Getuigen
Leuntje Danielse	24-09-1792 / 30-09-1792	Geen getuigen

Meer kinderen zijn niet aan te wijzen.

Daniel en Maatje zijn nog terug te vinden in de bevolkingsregisters van 1820, beiden zijn dan 68 jaar en van Maatje staat dat zij in 1790 in Meliskerke is komen wonen. In het register van 1822-1834 vinden we Maatje terug. Ze is dan al weduwe, dus de inschrijving is van na mei 1823. Ze woont dan in bij haar zoon Jacobus, met diens gezin en haar zoon Evert.

Jaar	Naam	Vader	Mother	Occupation	Witnesses	Date
1790	Yseboit	Jacobus	Lantman	idem	Geline	11 mei 1790
1791	De Ruijter	Maria	Vrouw	idem	idem	11 mei 1793
1792	Yseboit	Jacobus	Dochter	idem	Ongehuwde	29 July 1793
1793	Yseboit	Jucemina	idem	idem	idem	2 February 1794
1794	Yseboit	Evert	Dienstknecht	idem	idem	22 Novemb. 1791
1795	Tappers	Maatje	Antoniëfste	idem	Meuse	Augustus, 21 Aug. 1793

Doordat de geboortedata nu vermeld zijn weten we dat Maatje geboren is op 21 augustus 1753. de situatie zoals hierboven getoond, zet zich voort in de jaren daarna. Maatje overlijdt op 1 augustus 1840, 86 jaar oud. De laatste letter van haar achternaam wordt niet altijd overgenomen, zodat we zowel onder Tapper als Tappers informatie over haar terugvinden.

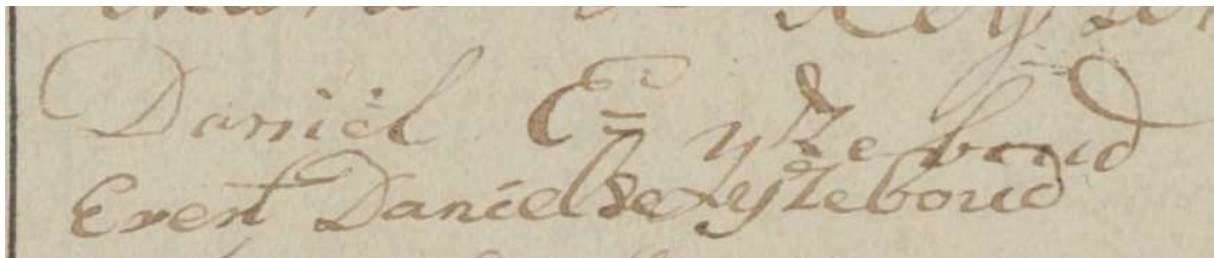
Daniel lijkt een familiemens te zijn. Of moeten we zeggen dat hij de gebruiken van zijn tijd volgt? De namen van zijn kinderen zijn vernoemingen naar ouders. Het is hard te zien dat de eerste drie al in hun jeugd overlijden, maar het zijn andere tijden. Zijn tweede dochter, bij zijn tweede vrouw krijgt de naam van zijn eigen moeder.

2.10.2 Optreden in de maatschappij

We leren Daniel ook kennen als iemand die koopt en verkoopt.

In 1783 treedt hij op als koper. Interessant is dat hij lijkt te kopen uit de boedel van Leuntje Minderhout, dus zijn eigen moeder. Er staat bij dat zij weduwe was van Pieter Jobsen, dus is zij na haar huwelijk met Evert Adriaansz opnieuw getrouwd. Hij koopt opnieuw in 1802 en in 1813, 1815 en 1816.

Zijn familieplicht komt hij na als aangever van het overlijden van zijn broer Pieter in 1814, maar ook als getuige bij zijn zoon in 1812. Hieronder zien we hoe Daniel zijn eigen achternaam schrijft. Net zoals zijn vader, maar dan met IJ in plaats van een i. In het Zeeuws wordt de ij als i uitgesproken (dijk wordt als diek uitgesproken), dus wellicht dat hij deze correctie heeft doorgevoerd. Zijn beide zonen, Jacobus en Evert, volgen hem hierin. Van de zonen Pieter en Daniel ontbreekt verder ieder spoor, zodat we moeten aannemen dat zij jong overleden zijn.

3. Synopsis

Hierboven is het verhaal verteld van Evert Adriaansz Izeboud, de schoolmeester en zijn kinderen. Meestal zijn het slechts nippers van hun geschiedenis, maar vaak ook is er een groter verhaal te vertellen.

In deze tijd in Nederland gaat de familienaam over op de man. Daarom zet ik hieronder in het kort de stamboom, met alleen de mannelijke nakomelingen.

Evert Adriaansz. Izeboud		Kinderen		
x 1. Neeltje Meeuwise		2. Adriaan Evertszoon Izeboud		
x 2. Wouterina Jans		x 1. Pieterrella Marannis		
x 3. Leuntje Minderhout		x 2. Cornela Vijfpont		
		2. Jan Evertszoon Izeboud		
		x 1. Janna Pieterse Maroze		
		3. Pieter Evertszoon Izeboud		
		ongetrouwd gebleven		
		3. Evert Evertszoon Izeboud		
		x 1. Maatje Cornelisdr Hendriksen		
		3. Abraham Evertszoon Izeboud		
		x 1. Josina Janse Klauwers		
		3. Izaak Evertszoon Izeboud		
		x 1. Johanna Minderhoud		
		x 2. Sara Janse Dane		
		3. Daniël Evertszoon Izeboud		
		x 1. Jacoba de Witte		
		x 2. Maatje Tappers		

Zeven zonen zorgen echter niet voor meerdere stamlijnen. Maar dat is onderdeel van een vervolgonderzoek naar de kleinkinderen.

3.1 De spelling van de achternaam

De schoolmeester spelde zijn achternaam als Izeboud. Dat zet zich voort, ondanks ambtenaren die er van alles van maken, tot de dag van vandaag. Dat wil zeggen, gerekend vanuit de stamboom tot heden. Zijn jongste zoon Daniël maakt er IJzeboud van. Deze tak sterft echter uit. Van andere zoons is geen handtekening bekend, zodat het de vraag is of de registratie van de tussenliggende mannelijke kinderen, door de ambtenarij is bepaald of niet. van de kinderen van Abraham Izeboud weten we dat de naam verwordt tot IJzeboud.

3.2 Hoe rijk waren de kinderen?

Een interessante vraag is of de kinderen van de schoolmeester als v.n goede stand konden worden betiteld of niet. Het lijkt erop dat dit verschilt. Adriaan, de oudste zoon, is een veldarbeider die in de

meestoof werkt. Zijn jongste broer Daniel koopt en verkoopt naar hartelust, zo lijkt het. Zoon Jacobus, van Daniël, heeft in 1832 als voor het eerst het grondbezit in Nederland wordt beschreven, enige hectares land in bezit. Misschien door overerving? Dit is nog een onderwerp dat nader wordt uitgezocht.